

Värdebeskrivningstext för kulturmiljövårdens riksintresseområde Karlshamn [K 6]

Uppgifter om ärendet

Län: Blekinge

Kommun: Karlshamn

Socken: Karlshamn

Riksintressets ID-nummer: K 6

Motivering

Fästningsmiljö och *småstadsmiljö* efter ursprunglig rutnätsplan som speglar en gränsstad under maktskiftet Danmark -Sverige vid 1600-talets mitt. Trästad med tomtstruktur och bebyggelse som avspeglar stadens sociala sammansättning och förutsättningar för handel, sjöfart och industriell utveckling från 1700-talet och fram till 1900-talets början. Intilliggande rekreativmiljö (*sommarnöjesmiljö*) som under slutet av 1800-talet planerades i kontrast till rutnätsstadens förtätning.

Uttryck för riksintresset

Befästningarna på Boön och Frisholmen från 1600- och 1700-talen. Pest- och kolerakyrkogård. Ursprungligt gatunät efter stadsplaner från 1666, 1720 och 1764. Siktlinjer genom rutnätsstaden mot hav, natur, hamn och industri.

Korskyrka och f.d. rådhus från 1600-talets slut, beläget vid det centrala och öppna torget, planlagt enligt 1666 års stadsplan. 1720-års tomtindelning som visar stadens sociala differentiering. Traditionell tomtstruktur där bostadshusen placerats på långsmala tomter med husens långsida längs huvudgatan och med magasin och övriga uthus på gårdarna. Slutna kvarter. Bebyggelse som till sin utformning och skala anger den ursprungliga tomtens storlek.

Trähusbebyggelse där den för Karlshamn karaktäristiska panelarkitekturen med ursprung i 1700-talets strama klassicism återfinns i de asymmetriskt utformade fasaderna med stående locklistpanel i ljusa oljefärger och de vitmålade lisenerna som avdelar fasaden i mindre fält. Traditionen att bygga i trä återspeglas i 1800- och 1900-talets träbebyggelse i två våningar, med klara eller ljusa oljefärger, bland annat köpmannagårdarna ner mot Mieån och i södra delen av hamnområdet. Fasader med spontad panel och symetriskt placerade fönster, entrén i mitten, och tak utan takkupor.

Park-, café- och hotellanläggningar i Väggarparken utanför rutnätsstaden samt kvarvarande spår från gamla badanläggningar. Gångstigar och utsiktspunkter som hörde till promenadstråken. I samma område villor, från 1890-tal till 1915. I schweizerstil med individuellt utformad asymmetrisk arkitektur, uppbyggd i flera huskroppar, med verandor, balkoner och utförliga snickerier. Därtill några villor i nationalromantisk byggnadsstil. Villornas planlagda placering, belägna på stora naturtomter med få uthus och utan traditionella tomtgränser.

Riksintresset Karlshamn [K 6] avgränsning

